

Vergaderjaar 2014–2015

32 476

Voorstel van wet van de leden Bergkamp, Van Ark, Yücel, Jasper van Dijk en Klaver tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling in verband met het annuleren van de enkele-feitconstructie in de Algemene wet gelijke behandeling

D

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 oktober 2014

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het voorlopig verslag van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning inzake het voorstel van wet van de leden Bergkamp, Van Ark, Yücel, Jasper van Dijk en Klaver tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling in verband met het annuleren van de enkele-feitconstructie in de Algemene wet gelijke behandeling (Kamerstukken 32 476).

In dit verslag zijn door het lid van de SGP-fractie enkele vragen gesteld aan de regering. Hierbij zend ik u de antwoorden op deze vragen.

Het lid van de SGP-fractie vraagt wat de visie van de regering is op de stelling van de Raad van State dat gedragingen in de privésfeer onderdeel kunnen zijn van wat de werkgever van de werknemer kan verlangen. Met de Raad van State en de initiatiefnemers is de regering van mening dat gedragingen in de privésfeer onder omstandigheden onderdeel kunnen zijn van wat de werkgever van een werknemer kan verlangen. De vrijheid van de werkgever om in het kader van een goed werknemerschap (bijvoorbeeld in samenhang met de identiteitsgebonden grondslag van de werkgever) eisen te stellen aan gedragingen in de privésfeer van de werknemer die effect kunnen hebben op de functie(uitoefening), wordt onder meer begrensd door het recht van de werknemer op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, zijn recht op vrijheid van meningsuiting en zijn recht op gelijke behandeling.

De vraag van het lid van de SGP-fractie of de regering het met hem eens is dat voorkomen moet worden dat dit wetsvoorstel het gelijkheidsbeginsel boven andere grondrechten plaatst, wordt als volgt beantwoord. Er is in de Grondwet sprake van een nevenschikking van grondrechten. Het recht op gelijke behandeling is niet belangrijker dan, bijvoorbeeld, het recht op vrijheid van onderwijs. In concrete situaties kan echter sprake zijn

van botsende grondrechten. Het beginsel van nevenschikking van grondrechten brengt met zich, dat voor zulke concrete situaties per geval een oplossing moet worden gezocht. Het afwegingskader daarvoor kan (in algemene termen) worden neergelegd in wetgeving, zoals in de onderhavige artikelen van de Algemene wet gelijke behandeling. Met het initiatiefwetsvoorstel wordt hetzelfde beoogd. Het is uiteindelijk aan de rechter, of het College voor de rechten van de mens, om aan de hand van het in de wet opgenomen afwegingskader te oordelen welk grondrecht in een individueel geval prevaleert.

Voorts vraagt het lid van de SGP-fractie wat de visie van de regering is op het eventueel veranderen van de grondrechtenbalans als gevolg van uitspraken van de rechter en of dit consequenties heeft voor het oordeel van de regering over dit initiatiefvoorstel.

Tijdens het debat met de Tweede Kamer over het initiatiefwetsvoorstel is uitgebreid gesproken over de grondrechtenbalans. Tijdens dat debat is niet vastgesteld dat de huidige balans zal verschuiven na aanvaarding van het initiatiefvoorstel. De vraag van het lid van de SGP-fractie betreft derhalve een hypothetische situatie, die zich overigens ook bij het handhaven van de huidige wettekst kan voordoen. Een en ander heeft geen gevolgen voor het standpunt van de regering over dit initiatiefvoorstel.

Ten slotte merkt het lid van de SGP-fractie op dat de indieners hebben gesteld dat zwaarwegende en juridische ontwikkelingen een beperking van de vrijheid van onderwijs zouden kunnen rechtvaardigen. Het lid van de SGP-fractie vroeg of de regering het met hem eens is dat een dergelijke inbreuk op de grondrechten niet zomaar te rechtvaardigen is en dat louter de politieke voorkeur voor bepaalde opvattingen niet voldoende grond is om tot inbreuk van grondrechten over te gaan.

De passage waarnaar het lid van de SGP-fractie verwijst in de inleiding op zijn vraag is afkomstig uit het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het oorspronkelijke initiatiefvoorstel en de reactie van de indieners op dat advies. In haar advies merkt de Afdeling op, dat belangrijke maatschappelijke en juridische ontwikkelingen mogelijk een rol kunnen spelen bij de beoordeling van een eventuele aanpassing van de Awgb met een beroep op artikel 23 van de Grondwet. De Afdeling tekent daarbij aan, dat niet lichtvaardig moet worden geconcludeerd dat maatschappelijke ontwikkelingen een rechtvaardiging vormen voor wijziging van de uitleg van de grenzen van een grondrecht en adviseert het voorstel op dit punt nader te motiveren. De indieners bevestigen in hun reactie, dat niet lichtvaardig kan worden geconcludeerd dat maatschappelijke ontwikkelingen een rechtvaardiging vormen voor wijziging van de uitleg van de grenzen van een grondrecht. Daar sluit ik mij bij aan. Ik acht het voorts evident dat louter het hebben van een politieke voorkeur voor een bepaald standpunt onvoldoende grond is om tot wijziging over te gaan.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk